

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 4. Desumpta ex cap. 23. & 24. lib. Deuteron. in quibus describitur
Lex prohibens Judæis commercium cum Mabitis & Amon[n]itis. Lex de
pollutione, de Salario mercenarii pauperis, & variis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](#)

attestantis, se intellexisse narrat citatus Author, addens: Tabernæ illius Dominum hōc factō commotum, rigidam egisse pœnitentiā, redditis omnibūs bonis, per usuram obtentis, & fine beatō clausisse vitæ dies. Anxiè olim quæsiverat Malachias Propheta c. 5. possetnè mortalium aliquis eò insanæ crudelitatis devenire, ut Deo ipsi vim inferret? si affliget, inquit ille, homo Deum suum? Pagninus legit: si rapiet, fraudabit homo Deum suum? Vatablus: si spoliabis homo Deum suum? Syrus & Arabicus: nunquid opprimet homo Deum? perdet homo Deum suum? ah! quid opus est ò Propheta! sollicitā indagine quærere ejusmodi hominem? en ipse qui hæc scribo, & tu forsan, qui ista legis Christiane, immane facinus de nobis ipsis fateri cogimur. Nos peccandō eò crudelitatis devoluti sumus, ut affigere, defraudare, spoliare, opprimere, & perdere Deum nostrum tentaverimus. En! habes fatentes reos. Habes contumaces & protervos illos filios, qui transgrediendō divinā Præcepta Christum Patrem optimum tam dīre tractavimus, digni: qui non tantum semel juxta mandatum Dei v. 21. hujus capitī lapidibūs obruamur, sed centiēs. Infinita ergo sint gratiæ Misericordiæ Dei infinitæ, quæ nobis hucusque pepercit, exclamatibus: Misericordiæ Domini, quia non sumus consumpti. Quare peccatis nostris per veram pœnitentiam deletis vivemus imposterum, ut non amplius contaminemus terram. Studebimus operibus charitatis, quorum meminit Scriptura cap. 22. statui & officio nostro congruīs nos occupabimus negotiis, id pariter exigente hīc Scripturā, ne distenti alienis, simus instar viri, qui contra Dei Præceptum utitur veste fœmineā. Si Dæmon nos malis præsumperit persuasionibus opprimere, ocios ad te clamabimus pro auxilio instar puellæ à viro oppressæ v. 24. capitī citati.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 23. & 24. lib. Deuteron. in quibus describitur Lex prohibens Iudeis commercium cum Moabitis & Amonitis. Lex de pollutione, de Salario mercenarii pauperis, & variis Misericordiæ operibus.

Considera I. **D**EUM versu 3. cap. 23. severissimis prohibere verbis N. 190. omne commercium cum Moabitis & Ammonitis: econtra concedere illud cum Idumæis & Ægyptiis; cùm tamen utraque

L. 1

que

que harum Gentium Cultui falsorum Deorum fuerit addicta. Causam igitur discriminis inquires? hanc subministrat Theodoretus, afferens? eam à titulo gratitudinis peti, quò obstricti fuerant Hebræi Ägyptiis & Idumæis, à quibus fame pressi senserint opem, annonā abundè provisi. Ideoque Deum voluisse perpetuam tanti Beneficii memoriam per mutua commercia conservari, non obstante contrariâ Ägyptiorum & Idumæorum Religione. Si ergo Deus tanti æstimat gratitudinem, ut eam coli velit etiam cum periculo divini Cultus veræque Religionis, quam enorme nefas erit in oculis ejus ingratitudo: & hæc non tantum erga hominem, sed erga ipsum Deum exercita? audi pœnas Christiane, quas ingratidant, ex ordine per regium Vatem descriptas Psal. 108. Pœna prima: *Constitue super eum peccatorem, & Diabolus stet à dextris ejus.* Pœna secunda: *Cum indicatur, exeat condemnatus.* Tertia: *Oratio ejus fiat in peccatum.* Quarta: *Fiant dies ejus pauci.* Quinta: *Nutantes transferantur filii ejus, & mendicent.* Sexta: *Diripiunt alieni labores ejus.* Septima: *Non sit illi adjutor, nec sit, qui misereatur pupillis ejus.* Octava demum, cæteris omnibus horribilior: *Dispereat de terra memoria ejus &c.* Quid quoq[ue] pœnarum gravius his excogitari poterit? & quem (nī in marmor transierit) non emollient? quinam autem inter homines ad Imaginem Dei conditos, & tot spiritualib[us] donis provisos ingratior luxuriosò, utpote qui per carnales spurcitas hæc tanta Dei Dona pessimè defecdat? *Nescitis, inquit Apostolus i. Corinth. 16.* quoniam corpora vestra Membra sunt Christi: tollens ergo Membra Christi, faciam Membra meretricis? Cogita: Si Regina vilissimum quoddam mancipium sibi adoptasset in sponsum: is verò amore cujusdam infamis meretricula Reginam repudiaret, & thorò suò expelleret, quanta foret hæc ingratitudinis nota? sanè non dispar illi, quam quilibet incurrit, qui luxuriæ servit: *Nescitis enim, afferit Theodoretus, quod tanquam sponsa sponso Christo conjuncti estis,* & hic sponsus adeò averatur hoc turpisimum crimen, ut licet gulâ, ambitione, Idolatriâ, avaritiaque & hujusmodi gravissimis vitiis à Dæmone impeti se permiserit, nullâ tamen etiam minimâ obscenitate passus sit se tentari. Et à perfidis Judæis de variis quoque & copiosis accusatus peccatis, de luxuriæ tamen vitio nunquam auditus est accusari. Quid? quod integrò triennio ad concionem dicens, nec unâ quidem vice mentionem luxuriæ fecerit, liquidò per hoc demonstrans, dedignari se, tam

tam enorme crimen cominū impugnare, ne cogeretur illud propriū contueri. Taceo gravissimas pœnas, quibūs huic vitio deditos ple-
tere solet, ut inde innotescat hominibus, quantō odiō in illud fera-
tur. Concludam verbis S. Augustini Serm. 250. dicentis: *Quanta
iniquitas, & quam lugenda perversitas, ut animam quam Christus suo redemit
sanguine, luxuriosus quisquam propter momenti unius delectationem Diabolo
vendat?*

Considera 2. Quām felix sit status personarum illarum, quæ vo- N. 191.
luntarie sunt pauperes: talibus enim prospicit Deus de vietu, vestitu
& quiete, ut docent verba S. Scripturæ capit. 24. v. 12. Si autem pauper
est: non pernoctabit apud te pignus, sed statim reddes ei ante solis occasum, ut
dormiens cum vestimento suo benedicat tibi. Pater Goiosa Capuccinus, ex
Paribus Franciæ unus, divitiis & honoribūs olim in sæculo pollens,
habitum saccumque suum frequenti osculô salutare consueverat, af-
serens: ò mi habitus! parum agnitus, paucisque notus: inassequibilis enim &
inexplicabilis est quies & tranquillitas interior illius, qui paupertatem in toto
corde amplexatur. Adimit quidem paupertas voluntaria opes bona-
que corporea, sed centuplicatō fœnore refundit illa, largiendō in-
corporea. Adimit terrena, sed largitur cœlestia. Erravi: non adi-
mit bona terrena, sed multiplicat illa, saltem in communi possiden-
da, ut demonstrant tot ditissima Religiosorum Monasteria. Corne-
lius Jans, verba Christi Matthæi 5. prolata: Beati pauperes spiritu, quo-
niam ipsorum est Regnum Cœlorum, ad nostrum explicans propositum, ait:
Attendи debere, quod Christus utatur præsentī tempore, dicturus:
voluntariè pauperes in hac etiamnum mortali, & millenis alias mi-
seriis obsita vita cœlesti quiete & dulcedine perfici. Si quæras Chri-
stiane Lector, quā occasione Angelici Spiritus pacem hominibus de-
nunciaverint? reperies nullam aliam, quam quæ tunc obtigit, quan-
do Dei filius extremam amplexatus est paupertatem, reclinatus in
Præsepio. Quare verba: Et in terra pax hominibus, ad illos tantum ē
Cœlo videbantur esse directa, qui temporalium bonorum penuri-
am patiebantur, in pastoribus præfigurati. Ingens planè requies,
dulcisima pax: paucis esse contentum, & mundum habere sub pe-
dibus caque omnia, quæ tantum inquietant homines, ut vix unam
diem noctemque ex innumbris quietam ducant. Elegant̄ adver-
tit S. Chrysost. homil. 4. in Matth, ad illum locum Isaiz, quō pau-
pertatem caminum vocat, in hoc camino inquiens quotidie innovari

L 1 2

gran-

grande illud Miraculum trium puerorum, quos in fornace Babylonica non tantum non ausa est flamma attingere, sed amoenissima recreavit aura. Per se, ait ille, paupertas ignis est acris & molestus, sed tamen si quis in eam se voluntariè conjiciat, & in eo Deo gratias agat, ejus vincula dissolvuntur, flamma extinguitur, aut si non extinguitur, quod multò est admirabilius, pro flamma ros sentitur. Id verò apparet in Dei famulis, qui se paupertati devovent, quoniam in paupertate ditiōes sunt divitib[us], & in medio igne purissimo ac placidissimo rore perfunduntur. Maximus enim ros & ad animam recreandam aptissimus est, non teneri divitiarum concupiscentia. Hæc bene perpendens Christiane Lector, nonne felicissimum te profiteberis, si instinctu Dei voluntariām professus es paupertatem? aut si id à te factum non sit, sed opib[us] pollens in saeculo vivas: ut ista quietem animi tui non perturbent, acquiesce consilio Apostoli monentis: Qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur &c. imiteris S. Gregorium M. qui summas Pontificiæ Sedis divitias non majoris aestimavit, quam Eremitarum aliquis suam felem. Fac tibi de Mammona iniquitatis amicos in Cœlo, largam erga pauperes extendendō manum, Nunquam differ, aut nega mercedem indigentis v. 14. citati capit. imperante Dcō, eaquæ omnia Misericordiæ Signa exhibe, quæ residui hujus capitis describunt versus, quos vide.

FASCICULUS XXIX.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 25. 26. & 27. lib. Deuteronomio. in quibus describitur lex de numero plagarum, Justitia ponderis & mensuræ, offerendisque fructibus. De exstruenda Ara, & Ritibus maledicendi impios &c.

N. 192. Considera 1. **S**i pro mensura peccati erit & plagarum modus teste Scripturâ citati cap. 25. v. 2. tunc utique titulô justissimô peccatis mortalibus æternas deberi poenas; *Qui enim peccat*